Europa-Parlamentet
2024-2029

Budgetkontroludvalget

2025/2034(INI)

16.10.2025

UDKAST TIL BETÆNKNING

om valg af resultatindikatorer for revision og budgetkontrol i forbindelse med finansieringsforanstaltninger for at støtte den europæiske konkurrenceevne i fremtiden
(2025/2034(INI))

Budgetkontroludvalget

Ordfører: Olivier Chastel

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING 3

BEGRUNDELSE.....9

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om valg af resultatindikatorer for revision og budgetkontrol i forbindelse med finansieringsforanstaltninger for at støtte den europæiske konkurrenceevne i fremtiden

(2025/2034(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Union,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

– der henviser til Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027[1],

– der henviser til Rådets forordning (EU, Euratom) 2024/765 af 29. februar 2024 om ændring af forordning (EU, Euratom) 2020/2093 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027[2],

– der henviser til Rådets forordning (EU, Euratom) 2022/2496 af 15. december 2022 om ændring af forordning (EU, Euratom) 2020/2093 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027[3],

– der henviser til den interinstitutionelle aftale af 16. december 2020 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning samt om nye egne indtægter, herunder en køreplan hen imod indførelse af nye egne indtægter[4],

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 8. juni 2021 om resultatrammen for EU-budgettet for så vidt angår den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027 (COM(2021)0336) og det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene (SWD(2021)0133),

– der henviser til Kommissionens forslag af 16. juli 2025 til Rådets forordning om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2028-2034 (COM(2025)0571),

– der henviser til Kommissionens forslag af 16. juli 2025 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af en udgiftssporings- og præstationsramme for budgettet samt andre horisontale regler for EU-programmer og -aktiviteter (COM(2025)0545) og den ledsagende konsekvensanalyserapport (SWD(2025)0590),

– der henviser til Kommissionens forslag af 16. juli 2025 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne,

[1] EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
[2] EUT L, 2024/765 af 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.
[3] EUT L 325 af 20.12.2022, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj.
[4] EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

herunder særprogrammet for forsvarsforsknings- og innovationsaktiviteter, om ophævelse af forordning (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697, (EU) 2021/783 og om ændring af forordning (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 og (EU) [EDIP] (COM(2025)0555),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2024/2509 af 23. september 2024 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget[5] (finansforordningen), særlig artikel 33,

– der henviser til Kommissionens formand Ursula von der Leyens publikation af 18. juli 2024 med titlen "Europas valg – politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission 2024-2029",

– der henviser til Mario Draghis rapport af 9. september 2024 med titlen "The future of European competitiveness" (Fremtiden for Europas konkurrenceevne) (Draghi-rapporten),

– der henviser til Enrico Lettas rapport af 17. april 2024 med titlen "Much more than a market" (Meget mere end et marked) (Lettarapporten),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 29. januar 2025 med titlen "Et konkurrenceevnekompas for EU" (COM(2025)0030),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 11. februar 2025 med titlen "Vejen til den næste flerårige finansielle ramme" (COM(2025)0046),

– der henviser til sin beslutning af 7. maj 2025 om et fornyet langsigtet budget for Unionen i en verden i forandring[6],

– der henviser til publikationer fra Den Europæiske Revisionsret (Revisionsretten),

– der henviser til studiet bestilt af Europa-Parlamentets Budgetudvalg med titlen "Performance framework for the EU budget – Concepts and practices" (resultatrammen for EU-budgettet – begreber og praksisser), som blev offentliggjort i marts 2024[7],

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til betænkning fra Budgetkontroludvalget (A10-0000/2025),

A. der henviser til, at forsvarlig økonomisk forvaltning som defineret i finansforordningen kræver, at EU-midler gennemføres under overholdelse af principperne om sparsommelighed, produktivitet og effektivitet; der henviser til, at begrebet "præstation" for så vidt angår budgettet bør knyttes til den direkte anvendelse af princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning;

B. der henviser til, at der i overensstemmelse med finansforordningen bør være en forbindelse mellem opstillede mål og præstation, resultatindikatorer og resultater samt

[5] EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
[6] Vedtagne tekster, P10_TA(2025)0090.
[7] Studie – "Performance framework for the EU budget – Concepts and practices", Europa-Parlamentet, Generaldirektoratet for Interne Politikker, Temaafdelingen for Budgetanliggender, marts 2024.

sparsommelighed, produktivitet og effektivitet; der henviser til, at fremskridt med hensyn til at nå målene bør overvåges med resultatindikatorer, der er relevante, accepterede, troværdige, enkle, robuste og baseret på almindeligt anerkendt videnskabelig dokumentation; der henviser til, at der bør fastlægges en effektiv, gennemsigtig og omfattende metode, hvor det er relevant;

C. der henviser til, at det er en del af Kommissionens politiske prioriteter for perioden 2024-2029 at sikre holdbar velstand i EU samt EU's konkurrenceevne;

D. der henviser til, at der i Draghi-rapporten advares om, at den faldende konkurrenceevne i EU, som forværres af det stadig mere ustabile geopolitiske miljø, sideløbende med den række kriser, Unionen har stået over for i de seneste år, udgør en eksistentiel trussel mod Unionen; der henviser til, at det i rapporten anslås, at EU er nødt til at mobilisere yderligere offentlige og private investeringer svarende til 4,4-4,7 % af EU's BNP – ca. 750-800 mia. EUR årligt mellem 2025 og 2030 – for at lukke investeringskløften;

E. der henviser til, at konkurrenceevnekompasset, der ligeledes bygger på Draghi-rapporten, fastlægger Unionens strategiske vej til at genoprette sin konkurrenceevne på globalt plan ved at fokusere på tre centrale søjler – innovation, dekarbonisering og økonomisk sikkerhed – suppleret af horisontale katalysatorer såsom forenkling, øget samordning på EU- og medlemsstatsplan og et styrket indre marked i overensstemmelse med Lettarapporten;

F. der henviser til, at Revisionsretten gentagne gange har konstateret svagheder i udformningen, gennemførelsen og ansvarligheden af de resultatmålingssystemer, der anvendes i forbindelse med EU's finansieringsprogrammer, og har opfordret til øget anvendelse af resultatindikatorer, som måler og overvåger de langsigtede virkninger af EU's udgifter;

Generelle bemærkninger om resultatrammen for EU-budgettet og anvendelsen af resultatindikatorer

1. minder om nødvendigheden af at sikre, at EU-budgettet opfylder Unionens politiske prioriteter, herunder styrker konkurrenceevnen, fremmer holdbar velstand og sikrer EU's suverænitet og uafhængighed som geopolitisk aktør;

2. mener, at det er bydende nødvendigt, at EU-budgettet bliver mere resultatorienteret; bekræfter endnu engang nødvendigheden af at fastsætte og anvende resultatindikatorer, der er specifikke, målbare, opnåelige, relevante og tidsbestemte (SMART), med henblik på at overvåge og evaluere fremskridtene hen imod opfyldelsen af EU's politikmål;

3. bemærker med bekymring, at Revisionsretten i sine revisioner gentagne gange har konstateret, at de fleste resultatindikatorer, der anvendes i forbindelse med EU's finansieringsprogrammer, er input- og outputindikatorer, som ikke giver relevante oplysninger om fremskridt med hensyn til at nå målene for EU-finansierede foranstaltninger; beklager endvidere, at det i mange tilfælde blev konstateret, at der manglede basisdata for indikatorer, og at de underliggende data, der blev anvendt til indikatorerne, hverken var sporbare eller pålidelige; opfordrer Kommissionen til at sikre, at de indikatorer, der anvendes til EU-finansierede projekter, er målbare, verificerbare og baseret på pålidelige datakilder, der sikrer sporbarheden af de

underliggende data, med klare referencescenarier og definitioner for at forhindre divergerende fortolkninger;

4. beklager, at resultatrammen for EU-budgettet for perioden 2021-2027 fortsat er alt for kompleks og fragmenteret; noterer sig Kommissionens vurdering[8] af, at der anvendes over 5 000 heterogene, ikkeaggregerbare resultatindikatorer under den flerårige finansielle ramme (FFR) for 2021-2027, og at der er fastsat ca. 7 000 milepæle og mål under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der imødekommer forskellige behov, såsom vurdering af præstationer inden for rammerne af budgetforslaget og overvågning og evaluering af programmer, medlemsstaternes planer og udbetalinger;

5. noterer sig Kommissionens forslag om, at FFR for 2028-2034, herunder Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne (ECF), skal overvåges ved hjælp af et standardiseret sæt præstationsindikatorer, der gælder for alle EU-budgetprogrammer, således som det er fastsat i dens forslag til en præstationsforordning[9]; bemærker, at der er foreslået en forenklet anvendelse af præstationsrammen for budgetgarantier og af de finansielle instrumenter inden for rammerne af Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne;

6. mener, at præstationsrammen for EU-budgettet bør forenkles for at sikre en harmoniseret tilgang til måling af virkningerne af EU's udgifter på tværs af medlemsstaterne, for at mindske den samlede administrative byrde, rationalisere rapporteringen af resultatoplysninger og øge gennemsigtigheden ved at reducere overinformation, samtidig med at det stadig er muligt at udnytte virkningerne af EU-finansieringen fuldt ud, herunder merværdien af EU-interventioner, som medlemsstaterne ikke kunne opnå på egen hånd;

7. minder om, at tilgangene til dataindsamling varierer fra såvel medlemsstat til medlemsstat som internt i medlemsstaterne, hvilket gør aggregering af resultatdata på EU-plan vanskelig; gentager sin opfordring til Kommissionen om at udvikle sikker og interoperabel IT-infrastruktur og til samtidig at udnytte kunstig intelligens, maskinlæring og kapaciteter til datamining til at forbedre politikgennemførelsen og lette overvågningen, rapporteringen og tilsynet; insisterer på, at indikatordata og -metoder gøres offentligt tilgængelige i realtid ved hjælp af et interoperabelt overvågnings-, rapporterings- og revisionssystem, hvorved gennemsigtigheden øges, og sporbarheden sikres helt ned til projekt- og slutmodtagerniveau;

8. mener, at det er afgørende at kontrollere og sikre pålideligheden af de data, der anvendes til at opstille resultatindikatorer; bemærker med bekymring, at svagheder i dataenes pålidelighed på grund af indførelsen og den stigende anvendelse af gennemførelsesmodeller såsom genopretnings- og resiliensfaciliteten, der er baseret på finansiering, der ikke er knyttet til omkostninger – hvor der foretages udbetalinger i forhold til opfyldelsen af tidligere fastsatte milepæle og mål – kan have en negativ indvirkning på Unionens finansielle interesser;

9. opfordrer Kommissionen til at inkludere væsentlige oplysninger om den kvalitetssikring, der anvendes til resultatindikatorerne, i sin årlige forvaltnings- og

[8] Konsekvensanalyserapport (SWD(2025)0590), der ledsager Kommissionens forslag til forordning om fastsættelse af en udgiftssporings- og præstationsramme for budgettet (COM(2025)0545).
[9] COM(2025)0545.

effektivitetsrapport; kræver, at alle resultatdata, der indberettes af medlemsstaterne, underkastes en uafhængig kontrol, herunder af de nationale revisionsorganer og Revisionsretten, og at resultaterne stilles til rådighed for Parlamentet;

Resultatindikatorer i forbindelse med fremme af EU's konkurrenceevne

10. minder om, at EU i Draghi-rapporten indtrængende opfordres til at gennemføre gennemgribende reformer for at styrke konkurrenceevnen med fokus på innovation, dekarbonisering og forsvar og til at gennemføre massive investeringer i strategiske sektorer såsom grøn energi, digital infrastruktur og avanceret produktion understøttet af lovgivningsmæssig forenkling og stærkere samordning på EU-plan; mener i den forbindelse, at en solid resultatramme er af afgørende betydning for at kunne spore fremskridt og måle virkningerne;

11. understreger, at gennemførelsen af anbefalingerne i Draghi-rapporten bør overvåges med relevante resultatindikatorer, der registrerer EU's fremskridt med hensyn til at styrke sin konkurrenceevne; understreger, at indikatorerne skal udformes omhyggeligt og ikke kun bør omfatte output (f.eks. antallet af finansierede projekter), men også resultater og virkninger (f.eks. produktivitetsgevinster, reducerede emissioner, nye arbejdspladser og løftestangseffekten af EU-programmerne, navnlig med hensyn til mobilisering af private investeringer), med henblik på at måle produktiviteten og effektiviteten af EU's udgifter;

12. understreger nødvendigheden af, at data på projektniveau indkluderes i en styrket resultatrapportering for finansielle instrumenter, der gennemføres under indirekte forvaltning, såsom InvestEU; anerkender, at resultaterne af sådanne programmer på grund af de finansielle instrumenters markeds- og efterspørgselsdrevne karakter afhænger af deres udbredelse på markedet, hvilket begrænser Kommissionens mulighed for at fastsætte forud fastsatte milepæle og mål;

13. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fastlægge og konsekvent anvende et harmoniseret sæt centrale indikatorer, der har til formål at fremme konkurrenceevnen på tværs af medlemsstaterne, med henblik på at gøre sammenlignelighed, benchmarking og aggregering af data mulig på EU-plan, samtidig med at der gives mulighed for at anvende indikatorer, der er skræddersyet til nationale eller regionale behov, hvor det er relevant; understreger, at erhvervssammenslutninger, forskningsinstitutioner og civilsamfundet bør høres i forbindelse med fastlæggelsen og gennemgangen af indikatorer for at sikre, at de afspejler reelle konkurrenceevnebehov;

14. mener, at der i forbindelse med projekter, der fremmer innovation og støtter strategiske teknologier, kan anvendes følgende outputindikatorer: omfanget af mobiliseret finansiering, investeringsafkast, antallet af finansierede projekter pr. sektor (dvs. kunstig intelligens, kvanteteknologi og bioteknologi) og antallet af nystartede virksomheder og vækstvirksomheder, der oprettes eller udvides i EU; mener, at det også er muligt at anvende resultatindikatorer såsom antallet af patenter indgivet af EU-finansierede projekter og overlevelsesraten for EU-finansierede virksomheder efter tre år;

15. mener, at industriel tilbageflytning til EU bør støttes med henblik på at mindske EU's strategiske afhængighed; foreslår at måle fremskridt ved hjælp af outputindikatorer såsom antallet af projekter og små og mellemstore virksomheder, der er flyttet tilbage til EU, antallet af nystartede virksomheder og vækstvirksomheder, der skabes eller

udvides, og industriel jobskabelse i målregioner; mener, at resultatindikatorer såsom importreduktioner som følge af reduceret strategisk afhængighed af importerede kritiske råstoffer også kan anvendes;

16. mener, at fælles indkøb af industriel energi bør støttes for at reducere energiomkostningerne og sikre forsyningen; foreslår, at fremskridt måles ved hjælp af outputindikatorer såsom antallet af deltagende virksomheder og andelen af vedvarende energi i fælles kontrakter; mener, at det også er muligt at anvende resultatindikatorer såsom ændringer i de gennemsnitlige energipriser i målrettede industrier og reduktion af forsyningsafbrydelser;

17. mener, at EU bør investere i talent inden for kritiske sektorer med henblik på at øge EU's langsigtede konkurrenceevne i kraft af en kompetent arbejdsstyrke; foreslår, at fremskridt kan måles med outputindikatorer såsom antallet af unge, der uddannes årligt (med særligt fokus på kønsbalance), deltagelse i programmer for voksenuddannelse og livslang læring og tilfredshedsgraden i partnervirksomheder; mener, at det også er muligt at anvende resultatindikatorer såsom ændringer i beskæftigelsesraten i målrettede sektorer;

18. mener, at der for at fremskynde grønne og digitale industriprojekter bør lægges særlig vægt på innovative små og mellemstore virksomheder, samtidig med at der tilstræbes forenkling; foreslår, at fremskridt kan måles med indikatorer såsom antallet af projekter, der godkendes årligt, antallet af klager eller tvister vedrørende procedurer og den tid, der er nødvendig for at få adgang til EU-finansiering – lige fra ansøgnings- til udbetalingstidspunktet;

°

° °

19. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

I sin tale om Unionens tilstand 2023 meddelte Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, at hun anmodede Mario Draghi, tidligere formand for Den Europæiske Centralbank (2011-2019) og tidligere premierminister i Italien (2021-2022), om at udarbejde en rapport om fremtiden for den europæiske konkurrenceevne. Mario Draghi fremlagde sin rapport om fremtiden for den europæiske konkurrenceevne den 9. september 2024.

I Draghi-rapporten advares der om, at faldende konkurrenceevne, som forværres af geopolitisk ustabilitet og kriser såsom Ruslands krig i Ukraine, udgør en eksistentiel trussel mod EU. Rapporten fremhæver en voksende produktivitetskløft i forhold til store økonomier – navnlig USA – på grund af underinvestering i innovation, digitalisering og færdigheder. Den identificerer høje energiomkostninger og strategisk afhængighed, navnlig inden for digitale teknologier, som centrale hindringer.

For at lukke investeringskløften skal EU mobilisere ca. 750-800 mia. EUR årligt (svarende til 4,4-4,7 % af EU's BNP) i perioden fra 2025 til 2030, som er rettet mod strategiske sektorer såsom grøn energi, digital infrastruktur, FoU, forsvar og avanceret produktion. Disse bestræbelser skal understøttes af en forenkling af lovgivningen og en styrket EU-samordning.

Som reaktion herpå lancerede Kommissionen kompasset for konkurrenceevne i januar 2025 med fokus på innovation, dekarbonisering og økonomisk sikkerhed. Kommissionens forslag af 16. juli 2025 til FFR for 2028-2034 omfatter en europæisk fond for konkurrenceevne og en strømlinet resultatramme for EU-budgettet efter 2027.

Ordføreren mener, at effektiviteten af EU's finansieringsforanstaltninger skal overvåges og vurderes nøje i forbindelse med gennemførelsen af en fremtidig strategi for europæisk konkurrenceevne. En forsvarlig økonomisk forvaltning af EU-midler udelukkende bør overvåges ved hjælp af relevante resultatindikatorer, som registrerer EU's fremskridt med hensyn til styrkelsen af dets konkurrenceevne; Dette er kun muligt ved hjælp af en solid resultatramme, der bygger på resultatindikatorer, der er specifikke, målbare, opnåelige, relevante og tidsbestemte (SMART). Resulttindikatorerne skal udformes omhyggeligt og bør ikke kun omfatte output (f.eks. antal finansierede projekter), men også resultater og virkninger (f.eks. produktivitetsgevinster, reducerede emissioner, nye arbejdspladser og graden af privat egenkapital mobiliseret i EU-programmer med henblik på at måle produktiviteten og effektiviteten af EU's udgifter; Med et omfattende sæt resultatindikatorer vil det være muligt at evaluere både finansieringens direkte virkninger for økonomien og den langsigtede bæredygtighed og vækst i den europæiske konkurrenceevne.